

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ve talep ederim. 06.01.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Siirt Milletvekili

Botan Vadisi halihazırda “güvenlik gerekçesi” ile yapılması planlanan 16 baraj nedeniyle yok olma riski ile karşı karşıyadır. Doğası, spor ve turizme sağladığı katkının yanı sıra barındırdığı tarihi mirasların; köprü, han, kale, cami, değirmen, kilise kalıntısı, arkeolojik kazı alanlarının da sular altında kalacak olması kaygı ile izlenmektedir. Vadi diğer yandan Siirtliler için önemli yaşam alanlarını içinde barındırmaktadır. Barajların yapımı tamamlandığı takdirde vadinin her iki yakasında bulunan 47 köy, ekilip biçilen bahçeler, tarım alanları, meralar, piknik alanları, barajlarla birlikte sular altında kalacaktır. Olası bu tehlikenin bölge halkını ekonomik, sosyolojik ve kültürel açıdan etkilemesi ise kaçınılmazdır. Mevcut durumda Şirvan'dan başlayarak Cizre'ye kadar yapılacak olan bu barajlardan Çetin, Limak, Kirazlı ve Pervari barajları bitmiş olup geriye kalanlardan 2'si proje, diğerleri ise yapım aşamasındadır. Barajlar nedeniyle evleri, arazileri kamulaştırılan Siirtliler zorunlu göçe maruz kalmış, evlerini terk ederek başka kentlere taşınmak durumunda kalmışlardır. Barajların tamamlanması ile bu göçlerin artması öngörülmektedir. Ayrıca bahçe ve tarım arazilerinin sular altında kalması ile bölgenin geçim kaynağı olan nar, fıstık gibi ürünlerin yetişemeyecek olması da işsizliği artıracaktır.

Bir diğer önemli sorun ise Ilısu Barajı'ndan ötürü tek bağlantı yolu olan Botan Köprüsü'nün sular altında kalmış olmasıdır. Kış mevsiminin olumsuz koşullarıyla birlikte bağlantı yollarının kapatılması binlerce yurttaşın mağduriyetine yol açmış olup köylüler evlerine dahi gidememektedir. Netice itibarıyla Ilısu Barajının olumsuz etkileri çok boyutlu olup Siirt halkının ekonomik, sosyal, eğitim, sağlık başta olmak üzere temel haklarının ihlali söz konusudur. Elbette Hasankeyf'in sular altında kalmış olmasının mevcut zararlarının bedelini ülke halkları ödemektedir.

25404

Bu bağlamda;

- 1- Ilısu Barajı'nın yapılması ile amaçlanan nedir? Ilısu Barajı ile bölge halkına vaat edilen nedir?
- 2- Yapımı tamamlanan Çetin, Limak, Kirazlı ve Pervari barajlarının yarattığı tahribat tespit edilmiş midir? Elde edilen bulgular nelerdir?
- 3- Ilısu Barajının neticelenmesi ile ortaya çıkacak zarar ve tahribatlar tespit edilmiş midir? Edilmiş ise elde edilen bulgular nelerdir?
- 4- Siirt başta olmak üzere bölge halkına faydadan çok zarar getireceği açık olan Ilısu Barajının yapımında ısrarın sebebi nedir?
- 5- Hâlihazırda Botan Köprüsünün sular altında kalması ile bağlantı yolları kesilmiş olup neden böylesi bir zarara sebep olunmuştur?
- 6- Ilısu Barajı halkın seyahat özgürlüğünün açıkça ihlal edilmesinin sebebi olduğu halde neden anayasal suçta ısrar edilmektedir?
- 7- Bağlantı yollarının kesilmesi nedeniyle mağduriyet yaşayan köylülerin maruz kaldığı zararların tazmin edilmesi için bir çalışma yürütülecek midir?
- 8- Botan Vadisinde yapımı tamamlanan ve yapılması planlanan barajların eko sisteme verdiği/vereceği zararlar tespit edilmiş midir? Şayet böyle bir çalışma yapılmadıysa neden yapılmamıştır? Bu konuda önlemler alınması gündeminizde olacak mıdır?
- 9- Tarım arazilerinin sular altında kalma riski neden değerlendirilmemiştir?
- 10- Ilısu Barajının bölge halkının geçim kaynağı olan tarımcılığa vereceği zarar neden göz ardı ediliyor?
- 11- Siirt'te tarım arazilerinin yok olması ile oluşacak mağduriyet nasıl giderilecek?
- 12- Ilısu Barajının yapım çalışmalarından kaynaklı olarak kaç aile göç etmek durumunda kalmıştır? Oluşan bu mağduriyetin giderilmesi için neden çalışma yapılmıyor?
- 13- Yapımı tamamlanan barajlar ilgili şirketlere ne kadar kar elde etmiştir? Baraj yapımının bazı şirketlerin zenginleşmesine katkı sağladığı iddiaları doğru mudur?
- 14- Siirt halkı için istihdam olarak lanse edilen baraj inşaatlarının bitmesi durumunda iş imkânı sağlanan çalışanların akıbeti ne olmuştur? İşlerinin devamlılığı sağlanmış mıdır? Aksi halde nasıl bir istihdam alanından söz edilmektedir?
- 15- Tarım alanlarının etkilenmemesi adına baraj yapımı durdurulacak mıdır? Aksi halde neden baraj yapımı sonlandırılmıyor?
- 16- Botan Vadisinin koruma altına alınmasına yönelik çalışmalar yapılacak mıdır?